צ: מי שהיה נשוי פרק עשירי כתובות

עין משפט נר מצוה

ג א ב מיי׳ פי״ט מהל׳ אישות הלכה ז טור ע״ע אה״ע סימן קיח סעיף מ:
ד ג מיי׳ שם הלכה ט טוש״ע שם סעיף יג:
ה ד מיי׳ שם הלכה ו טוש״ע שם סעיף ו:

מסורת הש״ס

מ) [לעיל נה.], כ) [לקמן לא.], ג) נ״י כ״י.

הגהות הב״ח

(מ) גמ׳ לבני השניה אתם מי כעלת תוכ:

תוספות רי״ד

ומודה ר״נ דאי אוסיף ביה דקלא לתוספת כתבי׳ ה״נ בראוסיף לה. פי׳ אי אוסיף ביה דקלא בשטר ב׳ לתוספת כתבי׳ ולא לבטל את זמן שטר א׳ ותרוייהו מיהו לא גביא מדלא כתב עביתי ואוסיפת לך הך אקמייתא אלא שטר כתובה [יתירא] כתב לה ולא הזכיר בה את הראשונה הכי קא״ל אם תתרצי למחול שיעבודא של א׳ גבי כתובה זו המרובה ואם לאו גבי הא׳ המועטת. הלכך הי מנייהו דבעי גביא ר״נ דבטל שני א״ה בדלא אוסיף ביה מידי דאי לאו לבטליה לקמאי אתא למאי כתבי׳: או כתובה וגט ומיתה ת״ר גט כתובה ומיתה אם גט קודם לכתובה גובה ב׳ כתובות כתובה קודם לגט אינה גובה אלא כתובה א׳ שהמגרש את האשה וההחזירה ע״מ כ״ר החזירה. פי׳ אשה שהרציאה לב״ד גט וכתובה ועדי מיתה והיא תובעת ב׳ כתובות אחת מחמת גירושין ואחת מחמת אלמנות אם זמן הגט קודם לזמן הכתובה דמוכחא מילתא שהיה בה נשואים קדמונים ועליהם נכתב זה הגט והחזירה וכתב לה כתובה ומת בעלה גובה ב׳ כתובות א׳ גובה בגיטה של נשואין הראשונים שכיון שגיטה קיים בידה בודאי לא פרעה שאילו פרעה היה קורע לגיטה ותנן הרציאה גט ואין עמה כתובה גובה כתובתה וכו׳ גובה בעדי מיתה על נשואין האחרונים שכיון שכתב לה כתובה אין לומר ע״ד כ״ר החזירה שהרי רצה וכתב לה כתובה ואם קודמת כתובה לגט נמצא שזה הגט על נשואי אותה הכתובה נעשה אינה גובה אלא מחמת הגירושין והאי דתני שהמגרש את האשה והחזירה וכו׳ ה״ק ואע״פ שהחזירה ומת ובאה לגבות כתובה שניה בעדי מיתה בעבור נשואין האחרונים א״י שכיון שלא כתב לה כתובה אחרת באלו הנשואין ואין בידה אלא כתובה הא׳ ע״מ כ״ר החזירה: קטן שהשיאו אביו וכו׳. אמר ר״ה ל״ש אלא מ״מ אבל תוספת אין לה ור״י אמר אפי׳ תוס׳ ר״ל. פי׳ סבר ר״י כל מה שכתב לה בעודו קטן בין עיקר כתובה בין תוס׳ הכל גובה שע״מ כן קיימה בגדלותו לתת לה כל מה שכתב לה בקטנותו ור״ה סבר שטרא חספא

תנא נמי הראשונה קודמת לשניה: נשא את הראשונה: שמע מינה תלת [א]**שמע מינה אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין ולא חיישינן לאינצויי ממאי מדקתני שניה ויורשיה קודמים ליורשי ראשונה מיקדם הוא דקדמי הא איכא שקלי** [ב]**ושמע מינה כתובה נעשית מותר לחברתה ממאי מדלא קתני אם יש שם מותר דינר** [ג]**ושמע מינה כתובת בנין דכרין** [ד]**לא טרפה ממשעבדי דאי סלקא דעתין טרפה ממשעבדי ליתו בני ראשונה ולטרפינהו לבני שניה מתקיף לה רב אשי ממאי דלמא לעולם אימא לך אחת בחייו ואחת במותו אין להן כתובת בנין דכרין ומאי קודמין לנחלה קתני וכי תימא יורשי הראשונה למה לי איידי דתנא שניה ויורשיה תנא נמי ליורשי הראשונה ודקאמרת כתובה נעשית מותר לחברתה דלמא לעולם אימא לך אין כתובה נעשית מותר לחברתה והכא הוא דאיכא מותר דינר ואחת בחייו ואחת במותו תנאי היא דתניא מתו אחת בחייו ואחת במותו בן נגס אומר יכולין בני הראשונה לומר לבני השניה** [ה] **בני בעלת חוב אתם טלו כתובת אמכם וצאו ר׳ עקיבא אומר כבר קפצה נחלה מלפני בני הראשונה ונפלה לפני בני השניה מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין ומר סבר אחת בחייו ואחת במותו אין להן כתובת בנין דכרין אמר רבה אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי דכולי עלמא אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין והכא בכתובה נעשית מותר לחברתה והוא הדין לבעל חוב קמיפלגי מר סבר כתובה נעשית מותר לחברתה והוא הדין לבעל חוב ומר סבר אין כתובה נעשית מותר לחברתה והוא הדין לבעל חוב ואמינא להו אנא** [ו]**בבעל חוב כולי עלמא לא פליגי דהוי מותר כי פליגי בכתובה מתקיף לה רב יוסף אי הכי רבי עקיבא אומר כבר קפצה נחלה אם יש מותר דינר מיבעי ליה אלא אמר רב יוסף באחת בחייו ואחת במותו קא מיפלגי והני תנאי כי הני תנאי דתניא נשא את הראשונה ומתה נשא את השניה ומת הוא באין בניה של זו לאחר מיתה ונוטלין כתובת אמן ר״ש אומר אם יש מותר דינר אלו נוטלין כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן ואם לאו חולקין בשוה מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין ומר סבר אחת בחייו ואחת במותו אין להם כתובת בנין דכרין לא דכ״ע אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין והכא**

הא איכא שקלי. מדקתני לשון קודמין דהוה ליה למימר שניה ויורשיה נוטלין ולא יורשי הראשונה ואע״ג דתנן כן קודם לכן הכא דאיכא למטעי הוה ליה למידק: **מדלא** קתני **אם** יש שם מותר דינר. אף על גב דלא הוה קאי אלא אדיוקא שפיר הוה ליה למיתני: **והכא** הוא דאיכא מותר דינר. לא הוה ליה לריך להאי דמטעמא קמא אדמי טולהו הואיל ואוקימנא קודמין לנחלה: ומר

פנא נמי. ריש״א ליישא דלכתחילה קודמת ולא תנא אם קדמה ותפסה אין מוציאין: **שמע מינה אחת בחייו ואחת במותו יש להן.** לראשונים כתובת בנין דכרין ולא אמרינן כי תקון בנין דכרין היכא דמתו שניהן בחייו וכתובת האחת מרובה משל חברתה אלו נוטלין כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן והשאר חולקין בשוה דאשמעינן דאם מתו שניהן בחייו ובכתובת בנין דכרין שהאחת מרובה אלו ולא אחי לאינצויי אבל דלא אחי לאינצויי אבל אם מתו שניהן בחייו ובכתובת בנין דכרין שהאחת מרובה אלו ול